

Mál nr. 405/2022

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Vátryggingartaki ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Umfang tjóns.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 30. nóvember 2022 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 7. desember 2022 ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 2. janúar 2023.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 12. janúar 2023.

Málsatvik.

Í málskoti og fylgigögnum þess kemur fram að hinn 5. janúar 2021 hafi óhapp átt sér stað við uppdælingu á sementi á athafnasvæði X með þeim afleiðingum að sementsryk dreifðist um aðliggjandi svæði. M gerir kröfu um bætur úr ábyrgðartryggingu X vegna tjóns sem þetta hafi haft í för með sér á bifreið og fasteign hans. V hafi fallist á að atvikið sem slíkt væri bótaskyldt en hafi hins vegar hafnað greiðsluskyldu úr ábyrgðartryggingunni vegna tjónsins. M kvartar yfir því að V hafi ekki sent þar til hæfa matsmenn til að meta tjón hans með fullnægjandi hætti innan eðlilegra tímamarka eftir að viðurkenning á bótaskyldu lá fyrir, heldur hafi höfnun þess hvað varði tjón á fasteign M verið byggð á einhliða mati á tjóninu sem hafi verið framkvæmt tíu mánuðum eftir tjónsdag. Þá hafi bifreið í eigu félags sem M sé í forsvari fyrir orðið fyrir tjóni og liggi fyrir mat Y, bifreiðaumboðs, á því en þar komi fram að innri vélarbúnaður bifreiðarinnar sé þakinn sementsryki, síur séu stíflaðar, rúður mattar eftir snertingu við rykið o.s.frv. Sýnt sé að fasteign M, lausafé og bifreið hafi orðið fyrir tjóni vegna sementsryks sem legið hafi yfir svæðinu mánuðum saman. Vandséð sé hvernig M sé stætt á því að hafna bótaskyldu á grundvelli einhliða aflaðs mats eftir að M hafi ítrekað farið fram á að fullnægjandi tjónsmat væri framkvæmt. Framganga V og meðferð þess á málinu samræmist þá ekki lögum um vátryggingarsamninga nr. 30/2004. Er aðalkrafa M sú að úrskurðað verði um greiðsluskyldu en til vara og þrautavara er gerð krafa um að nefndin úrskurði um það hvort málsmeðferð af hálfu V sé til samræmis við lög og skilmála viðeigandi vátryggingar.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að ekki sé deilt um atvikið sem slíkt eða bótaskyldu vegna þess og hafi félagið greitt út bætur til nokkurra tjónþola, þeirra á meðal M, en greitt hafi verið fyrir þrif og lakkviðgerð á bifreið í hans umráðum, og hlutast til um þrif á bifreiðum og fasteignum sem sannanlega hafi orðið fyrir tjóni. Hvað varði varakröfu M telji V þá að málsmeðferð þess hafi á öllum stigum verið til samræmis við lög og skilmála félagsins, auk þess sem það falli utan valdsviðs nefndarinnar að taka afstöðu til umkvartana um málsmeðferð. Tjón á bifreiðinni hafi verið að fullu bætt. Hvað varðar meint tjón á fasteign M vísar V til fyrirliggjandi matsgerðar verkfræðistofunnar Z þar sem fram komi að engar beinar skemmdir á fasteigninni séu til staðar vegna sementsryks eða hreinsunar þess. Það hvíli á tjónþola að sýna fram á umfang tjóns síns, og telji M að um raunverulegt tjón, sem ekki hafi þegar verið bætt, sé að ræða, hvíli það á honum að leggja fram gögn því til staðfestingar. Það hafi ekki verið gert og eigi M ekki frekari rétt til bóta.

Í viðbótarathugasemdum M er áréttuð sú afstaða að tjón hans hafi ekki verið að fullu metið eða bætt af hálfu V. Hvað bifreiðina varði þá hafi M verið bent á það eitt að láta þrífa hana á bifreiðaverkstæði Þ. Það úrræði hafi dugað skammt og hafi bifreiðin alls ekki verið þrífín með fullnægjandi hætti. Eftir nokkurn eftirrekstur hafi M verið vísað á bifreiðaverkstæðið Æ þar sem bifreiðin hafi verið þrífín og mössuð að hluta. Sú aðgerð hafi einungis dugað til bráðabirgða og M hafi að eigin frumkvæði farið með bifreiðina á bílasprautunarverkstæðið Ö en starfsmaður Ö hafi metið það svo að lakk bifreiðarinnar væri mögulega skemmt og áferð þess mött auk þess sem sement hafi enn fundist víðs vegar á bifreiðinni. M hafi farið fram á það við Ö að óskað væri eftir því við V að bifreiðin yrði tekin til mats og viðgerðar hjá Ö en V hafi hafnað þeirri umleitan með vísan til þess að með vinnu Æ við bifreiðina hafi tjón M verið bætt að fullu. Ljóst sé þó að svo hafi ekki verið, enda hafi enn verið sement í vélarrúmi bifreiðarinnar og á yfirborði hennar og tjón M hafi aldrei verið raunverulega metið. Við skoðun Y á bifreiðinni, um níu mánuðum eftir tjónsatvikið, hafi enda komið í ljós að sementsryk var enn í bifreiðinni, og liggi fyrir

skrifleg staðfesting þess efnis. Þar sem fullnægjandi mat hafi ekki farið fram á bifreiðinni sé þá ekki sýnt fram á að tjón M að þessu leyti hafi verið fullbætt. Hvað fasteign M varði telji M þá fullvíst og að mörgu leyti sannað að tjón hafi orðið á fasteign hans, enda sýni hjálögð gögn og ljósmyndir það. Þá sé sementsryk enn að gera vart við sig svæðinu um tveimur árum eftir umrætt atvik og því ljóst að hreinsunaraðgerðir á vegum V hafi ekki dugað til. Þá eru enn gerðar athugasemdir við starfshætti M sem hafi loks látið meta tjónið, með einhliða mati, rúmlega tíu mánuðum eftir tjónsatvik en M hafi staðið í þeirri trú að mat mundi fara fram á tjóni hans fljótlega eftir tjónsatvik og að hann fengi tjón sitt að fullu bætt. Hvað varði valdsvið nefndarinnar sé henni þá falið að fjalla um ágreining á grundvelli laga um váttryggingarsamninga svo og annarra viðeigandi réttarheimilda, og sé því til þess bær að taka afstöðu til lögbundinna réttinda M við úrvinnslu málsins.

Í viðbótarathugasemdum V er áréttað að V telji tjón M fullbætt. Sönnunarbyrði um umfang tjóns hvíli á tjónþola, sér í lagi í þeim tilvikum sem hann telji tjón sitt vanbætt. Þar sem M hafi ekki lagt fram gögn er færi sönnur á meint tjón hans hafi slík sönnun ekki tekist.

Álit.

Óumdeilt er meðal aðila að óhapp á athafnasvæði X hafi valdið útblæstri sementsryks sem dreifðist um nágrennið. Þá er og óumdeilt að bótaskylda vegna tjóns sem rekja megi til þess sé til staðar úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Aðila greinir hins vegar á um umfang þess tjóns sem M hafi orðið fyrir og hvort það hafi verið bætt með fullnægjandi hætti með þeim aðgerðum sem ráðist var í af hálfu V. Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að tjónþoli sýni fram á umfang tjóns síns.

Hvað varðar meint tjón á fasteign M þá liggur fyrir tjónamatsskýrsla verkfræðistofunnar Z, en tjónaskoðun fór fram hinn 6. október 2021. Kemur þar fram að lögmaður M hafi verið viðstaddur upphaf skoðunar og lagt fram kröfugerð vegna hennar. Niðurstaða matsins er sú að engar beinar skemmdir séu á húseigninni vegna sementsryks eða eftirfarandi hreinsunar. M telur þrátt fyrir það að tjón hafi orðið á fasteign hans og krefst bóta vegna þess. Engin gögn, s.s. mats- eða álitsgerð, hafa þó verið lögð fram er sýni fram á slíkt tjón, hafa þó verið lögð fram er sýni fram á tjón á fasteigninni. Ódagsettar ljósmyndir sem lagðar eru fram af hálfu M og sýna vissulega óhreini á rúðum og töluvert sementsryk á útidyratröppum verða þannig ekki taldar hnekkja þeirri niðurstöðu fyrrnefndrar matsskýrslu að ekki sé sýnt fram á beinar skemmdir á húseigninni af völdum sementsryks eða hreinsunar. Hefur M því, eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni, ekki sýnt fram á tjón sitt að þessu leyti.

Hvað varðar umfang tjóns á ofangreindri bifreið gilda sömu meginreglur hvað varðar sönnunarfærslu. Til sönnunar á tjóni sínu hefur M lagt fram tölvupóst, dags. 24. september 2021, frá bifreiðaðumboðinu Y ásamt ljósmyndum af bifreiðinni. Í tölvupóstinum segir: „Mikið um fint sements ryk yfir öllu vélarrými og einnig mikið í loftsiunni eins og sést á myndunum.“ Ekki liggur fyrir frekara mat eða gögn um ástand bifreiðarinnar, eða að það megi rekja til umrædds tjónsatburðar hinn 5. janúar 2021, en skoðun Y fór fram tæpum níu mánuðum síðar. Þá liggja ekki fyrir nefndinni nein gögn er sýni fram á tjón á ytra byrði bifreiðarinnar sem rakið verði til umrædds atviks. Eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni verður því ekki talið að M hafi sýnt fram á að hann hafi orðið fyrir frekara tjóni en hefur þegar verið bætt af hálfu V.

Hvað varakröfu og þrautavarakröfu M varðar þá byggir hann á því að málsmeðferð af hálfu V hafi ekki verið til samræmis við lög og reglur eða viðeigandi váttryggingarskilmála. Er þó ekki vísað til tiltekinna ákvæða laga, reglna eða skilmála þessu til stuðnings. Samkvæmt 2. mgr. 3. gr. samþykktar nefndarinnar fjallar hún um ágreining varðandi bótaskyldu, þ.m.t. sök og sakarskiptingu, milli málskotsaðila og varnaraðila auk annars ágreinings sem varðar ákvæði laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004, þó með þeim takmörkunum sem leiða af 4. gr. um frávísunarástæður. Þar sem ekki verður talið sýnt fram á, á grundvelli málalíbúnaðar M, að og þá með hvaða hætti málsmeðferð af hálfu V hafi brotið gegn ákvæðum laganna verður varakröfu og þrautavarakröfu M hafnað þegar af þeirri ástæðu.

Niðurstaða.

M á ekki frekari rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V

Reykjavík, 7. febrúar 2022.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir